

Глосарій **(термінологічний словник)**

Абоненти мережі – це об'єкти, що генерують або споживають інформацію в мережі. Абонентами мережі можуть бути окремі комп'ютери, комп'ютерні комплекси, термінали та ін..

Автоматичні ІС – в яких всі функції управління і обробки даних виконуються технічними засобами без участі людини (наприклад, автоматичне керування ТП).

Агент – це програма, розміщена у певному середовищі і здатна до гнучкої автономної поведінки для досягнення поставленої мети.

Агрегація – це комбінація пов'язаних категорій, зазвичай у межах загальної гілки ієрархії, для надання інформації на більш широкому рівні, ніж той, на якому проводяться детальні спостереження.

Архітектура мережі – це реалізована структура мережі. Функціональними елементами мережі можуть бути як окремі пристрої, так і програмні модулі, які взаємодіють згідно з правилами – протоколами.

База даних - автоматизоване сховище даних. У ній за допомогою програмних комплексів - СУБД (система управління базами даних) накопичуються, зберігаються, обробляються і представляються в потрібному для користувача вигляді величезні обсяги інформації .

База знань - автоматизоване сховище всіх необхідних відомостей про специфіку і закони даної проблемної області, про способи розв'язання задач, які у ній виникають.

Байт - 8 бітів. Сукупність з восьми бітів, сприйнята комп'ютером як єдине ціле, наприклад, 10101110.

Біт - найменша одиниця інформації, що виражає логічне значення «Так» або «Ні» і позначається двійковим числом 1 або 0. Значення біта -0 або 1, які можна розглядати як альтернативу: «так-ні», «true-false», «включено-вимкнено».

Блог – це вебсайт, головний зміст якого – регулярно додавані записи, зображення чи мультимедіа.

Блогер – особа, яка займається наповненням блогу.

Блогосфера – сукупність усіх блогів як єдиної системи.

Веб 2.0 – інформаційні технології, які дозволяють користувачам створювати та поширювати власний контент у всесвітній павутині.

Вікі – технологія побудови вебсистем, призначених для колективної розробки, зберігання, структуризації тексту, гіпертексту, файлів мультимедіа. Вперше термін «вікі» був використаний в 1995 році Уордом Каннінґемом, розробником першої вікі-системи. Слово походить с гавайської мови, означає «швидкий», що і характеризує цю технологію.

Вікі-сайт – вебсайт, що складається з гіпертекстових сторінок, структуру та зміст яких користувачі можуть самостійно змінювати за допомогою наявних інструментів.

Видалення – тимчасове викреслення / оновлення записів в загальному списку.

Вірус - спеціальна комп'ютерна програма, здатна «розмножуватися» і «заражати» інші програми. Вона може потрапити на комп'ютер без відома користувача через «заражену» дискету або разом з «зараженим» файлом. Багато вірусів здатні нанести серйозної шкоди: сповільнити роботу програм, знищити дані або вивести з ладу операційну систему.

Гіпертекст - документи, що мають посилання на інші документи (чи зв'язки між сторінками); вибирання посилання автоматично викликає інший документ.

Дані - це інформація, яка представлена у формалізованому вигляді та призначена для обробки її технічними засобами, наприклад ЕОМ.

Доменне ім'я – це послідовність розділених крапками слів, яка зіставляється з певною ІР-адресою .

Достовірність інформації – це властивість інформації відображати реально діючий об'єкт з необхідною точністю.

Драйвер (Від англійського *driver*) - системна програма, яка управляє периферійним пристроєм. Приклади: драйвер клавіатури, драйвер миші, драйвер принтера.

Дует – жанр-реакція на відео інших користувачів, передбачає паралельну зйомку або реакцію на вже готове відео.

Електронна пошта – спосіб обміну цифровими повідомленнями між людьми з використанням цифрових пристроїв, таких як комп'ютери та мобільні телефони, що робить можливим пересилання даних будь-якого змісту (текстові документи, аудіо-, відеофайли, архіви, програми).

Електронна таблиця - структура даних, що забезпечує автоматичне виконання розрахунків по введеним у чарунки формулам.

Засіб електронного підпису – це програмне чи/і апаратне забезпечення, призначене для генерації пари ключів (закритого і відкритого) і автоматизованого їх застосування при шифруванні чи дешифруванні електронного підпису.

Інстаграм – соціальна мережа, що базується на обміні фотографіями, дозволяє користувачам робити фотографії, застосовувати до них фільтри, а також поширювати їх через свій сервіс і низку інших соціальних мереж .

Інтерфейс – засіб сполучення функціональних елементів мережі. Розрізняють апаратні і програмні інтерфейси.

Інфотеймент – спосіб подачі теле-, радіоматеріалів, основною метою якого є як проінформувати, так і розважити аудиторію.

Інформаційна (комп'ютерна) технологія - це сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, об'єднаних в технологічний ланцюжок, що забезпечує збирання, обробку, збереження, поширення та відображення інформації з метою зниження трудомісткості процесів одержання і використання інформаційного ресурсу, а також підвищення їх надійності та оперативності.

Інформаційна база – файли на комп'ютері, які містять потрібну інформацію, розміщену з можливістю пошуку потрібних її елементів.

Інформаційна безпека – це стан захищеності суспільства, держави, підприємства, особистості, стан захищеності інформаційних ресурсів, які забезпечують прогресивний розвиток важливих сфер.

Інформаційна підсистема – це сукупність методів і засобів з розміщення та організації інформації, що включають в себе системи класифікації та кодування, уніфіковані системи документації, методів створення внутримашинної ІБ ІС.

Інформаційна система (ІС) – комунікаційна система по збору, передачі, переробці інформації про об'єкт, що постачає працівникам різного рангу інформацію для реалізації функції управління.

Інформаційна технологія (ІТ) – це комплекс методів і процедур, за допомогою яких реалізуються функції збору, передачі, обробки, зберігання та доведення до користувача інформації в організаційно-управлінських системах з використанням обраного комплексу технологічно-програмних засобів.

Інформаційне моделювання – це таке моделювання, при якому «оригінал» об'єкта замінюється рисунками, схемами, графіками, формулами і системами рівнянь.

Інформаційний захист – це не тільки захист від несанкціонованого доступу, це також захист політичних, державних і громадських інтересів, захист загальноморальних цінностей.

Інформаційний ресурс - це особливий вид ресурсу, який ґрунтується на ідеях та знаннях, накопичених в результаті науково-виробничої діяльності людей у визначеній предметній області, і представлений у зручному вигляді для накопичення та використання (документи і масиви документів в бібліотеках, архівах, фондах, банках даних, депозитаріях, музейних сховищах та ін.).

Інформаційний тиск – один з видів інформаційної загрози, що використовується для вирішення проблем.

Інформаційні системи - це сукупність даних, необхідних для ефективного керування економічними об'єктами, а також використовувані інформаційні технології у сукупності з стосовними до них трудовими і фінансовими ресурсами організації.

Інформація – це сукупність фактів, явищ, подій, що представляють інтерес, що підлягають реєстрації та обробці.

Життєвий цикл інформаційної системи – це безперервний процес, який починається з моменту ухвалення рішення про необхідність його створення і закінчується у момент його повного вилучення з експлуатації.

Канал зв'язку – це шлях передавання інформації.

Клієнт – це вузол мережі або програмний додаток, що використовує мережеві ресурси, але сам свої ресурси до мережі не віддає.

Комп'ютерна мережа – це система розподіленого оброблення інформації, яка складається з персональних комп'ютерів та телекомунікаційного обладнання, що взаємодіють між собою за допомогою засобів зв'язку.

Код або система кодування – сукупність символів і правил позначення (кодування) елементів заданої множини.

Кодування – присвоєння об'єктам класифікації та їх групам цифрових, символічних позначень (кодів).

Комп'ютерна система - сукупність апаратного і програмного забезпечення, що діє спільно.

Конфігурація обладнання - склад апаратного забезпечення комп'ютерної системи.

Конфігурація програмного забезпечення - склад програмного забезпечення комп'ютерної системи.

Конфігурування – зміна параметрів розрахунків в бухгалтерських програмах.

Лонгрід – довга стаття з інтерактивними елементами: зображеннями, відео, цитатами, інфографікою тощо.

Материнська плата - друкована плата, на якій здійснюється монтаж більшості компонентів комп'ютерної системи. Назва походить від англійської motherboard. Звичайно на материнській платі розташовуються гнізда для підключення центрального процесора, графічної плати, звукової плати, контролера жорсткого диску, оперативної пам'яті та додаткових периферійних пристроїв.

Меню – перелік можливих дій в програмі.

Мейнстрим-медіа – традиційні форми ЗМІ, такі як газети, телебачення та радіо, за винятком ресурсів Інтернету, які впливають на велику кількість людей та презентують загальноприйняті переконання та думки.

Мережеві програмні засоби здійснюють управління роботою комп'ютерної мережі і забезпечують відповідний інтерфейс з користувачами.

Модеми – пристрої, що дозволяють зв'язати два різних комп'ютери через звичайний телефон

Монітор - пристрій, що здійснює відображення інформації на екрані. Практично всі персональні комп'ютери мають у своєму складі монітор або його аналог (наприклад, проекційну установку).

Нарізки – змонтоване відео, що містить уривки записів популярних кліпів, інтерв'ю, фільмів.

Нейромережа – це сукупність елементів, пов'язаних між собою певним способом.

Номенклатура – інформаційна сукупність, всі значення однотипних реквізитів або показників.

Оперативна пам'ять (RAM) - вид пам'яті комп'ютера, динамічно використовуваний у роботі програмних додатків. Призначається для короткочасного збереження даних під час їхньої обробки або введення/виведення. Являє собою сукупність спеціальних електронних комірок, кожна з яких може зберігати конкретну комбінацію з нулів і одиниць - один байт. Ці чарунки нумеруються порядковими номерами, починаючи з нуля: 0,1,2,..., 32000, 32001,... Номер комірки називається адресою того байта, який записано у ній у даний момент.

Операційна система - набір програм і драйверів, що забезпечують взаємодію програм з апаратним забезпеченням комп'ютера і базові можливості для введення команд користувачем. Розрізняють операційні системи, що використовують командний рядок для введення команд і запуску програм з використанням клавіатури, а також графічні операційні системи, у яких основним пристроєм керування є миша або інший пристрій позиціонування.

Організаційні підсистеми ІС – це сукупність методів і засобів, що дозволяють удосконалити організаційну структуру об'єктів і управлінських функцій, виконуваних структурними підрозділами; визначають штатний розклад і чисельний склад кожного структурного підрозділу, розробити посадові інструкції персоналу управління в умовах функціонування СОД.

Пакет програм – набір програм, які вирішують єдину задачу.

Параметри – режими роботи програми.

Периферійне обладнання - зовнішні пристрої, підключені до комп'ютера.

Повідомлення – економічна інформаційна сукупність, що складається з одного або кількох реквізитів, яка дає певну кількісну та якісну характеристику описуваного об'єкта.

Показник – економічна інформаційна сукупність, що представляє собою окремий випадок повідомлення, коли воно має одну підставу з кількома ознаками.

Постійна пам'ять (ПЗП або ROM) - звичайно містить таку інформацію, яка не повинна мінятися в ході виконання мікропроцесором різних програм. Постійна пам'ять енергонезалежна, тобто може зберігати інформацію і при відключеному живленні.

Пошук по ключу – пошук інформації в базі законів України по заданій ознаці (ключу), наприклад, за назвою документу: за органом, що його випустив, датою введення в дію і т.ін.

Подкаст – це цифровий медіа-файл або низка таких файлів, які розповсюджуються інтернетом для відтворення на портативних медіа-програвачах чи персональних комп'ютерах. За змістом вони можуть нагадувати радіошоу, звукову виставу, включати інтерв'ю, лекції тощо, що належить до усного жанру.

Пранк – поширений жанр Тік Ток, передбачає розіграш близьких, знайомих, перехожих, які не підозрюють, що їх знімають.

Пресет – це збережені налаштування для обробки фотографії.

Програмне забезпечення - сукупність програм для комп'ютера. Більш строге визначення - це комплекс програм, документації та інструкцій по їх експлуатації, призначених для ефективного управління обчислювальним процесом, зменшення трудомісткості експлуатації комп'ютера, автоматизації процесу підготовки, створення і виконання програм при різних режимах роботи машини, спрощення зв'язку користувача з ЕОМ.

Програмні агенти – це модулі, здатні автономно виконувати поставлені завдання у віртуальному просторі.

Протокол - сукупність правил, згідно яким комп'ютери взаємодіють між собою. Ці комп'ютери можуть бути різних виробників, але програми, що виконуються на цих комп'ютерах, досягають угоди про значення даних.

Процесор - основна мікросхема, що виконує у комп'ютері обробку інформації.

Сервер – це вузол мережі, що обслуговує інші ПК або програмні додатки, надає їм свої ресурси, але сам не використовує їхні ресурси.

Синдикація контенту – це одночасне поширення інформації на різні телеканали, вебсторінки або вебсайти.

Скетч – коротке гумористичне відео, яке присвячене типовій життєвій ситуації та характеризується оригінальністю подачі матеріалу.

Станція – це апаратура, яка виконує функції, пов'язані з передаванням і прийманням інформації.

Телекомунікації – це передавання та приймання інформації каналами зв'язку за допомогою засобів зв'язку.

Технічне забезпечення – це комплекс технічних засобів, що забезпечують роботу АІС (засоби збору і реєстрації, передачі, збереження, обробки, видачі і відображення).

Толерантність – показник, що характеризує зручність сприйняття та використання інформації.

ТікТок – це мультимедійна платформа для створення та онлайн-обміну аматорськими відеокліпами.

Туторіал – жанр, що містить покрокове висвітлення інструкції або поради.

Файл – це іменована сукупність логічно пов'язаних між собою даних, що розміщені поза програм у зовнішній пам'яті і доступні програмі за допомогою спеціальних операцій.

Файлова система - схема запису інформації, що міститься у файлах, на фізичний диск. Файлова система забезпечує можливість доступу до конкретного файла незалежно від того, у якому місці диска він реально записаний, і дозволяє знайти вільне місце при створенні нового файла.

Файлова структура - структура розміщення папок (каталогів) і файлів на фізичному диску. Створюється й обслуговується засобами керування файловою системою.

Форматування диска - розмітка диска і запис на нього службової інформації. Є необхідним етапом підготовки диска до запису на нього даних.

Фізичне передавальне середовище – лінії зв'язку або простір, в якому поширюються електричні сигнали, й апаратура передавання даних. На основі фізичного передавального середовища будується комунікаційна мережа, що забезпечує передавання інформації між абонентськими системами.

Хостинг – це послуга з розміщення інформації на фізичному сервері, який постійно підключений до Інтернету.

Challenge – один з популярних жанрів відео на YouTube. Автори відео виконують завдання, часто – безглузді, з метою збільшення кількості переглядів .

Facebook – це найбільша у світі соціальна мережа, що почала працювати 4 лютого 2004 року як мережа для студентів деяких американських університетів.

IP-адреса – це адреса, що ідентифікує комп'ютер в Інтернеті .

Let'splay — демонстрація ігрового процесу відеогри з коментарями ведучого.

Lifehack – відеозаписи зі збіркою різноманітних способів, що допомагають у повсякденному житті.

YouTube – популярний у світі відеохостинг, призначений для перегляду, прослуховування, завантаження, розміщення аудіо- та відеоматеріалів.

YouTube Poop – відеоколажі, які почали з'являтися на відеохостингу YouTube, головна мета яких зробити з оригінальних відео щось зовсім інше, найкумеднішим і найбезглуздішим чином.